

KURJER KRAKOWSKI.

D. 10 marca. 1835.

W T O R E K.

Przybywa poselstwo
tureckie do Zygmunta I.
r. 1510.

Nr 56.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 5 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedziele i święta uroczysto po południu.

K R A K O W.

W dniu 13 marca 1835 roku, w Krakowie przy ulicy szpitalnej pod l. 606, wdródze Exekucyi sądowej. odbędzie się publiczna licytacja jako to: skrzyń piekarskich na mąkę, koryt do robienia ciasta, deszczek, przycierków, łózek, skrzynek, szafy, obrazów, etc. — Chęć licytować mających zaopatrzonych w gotowe pieniądze, na czas i miejsce oznaczone zaprasza się.

Kraków dnia 9 marca 1835.

Teodor Jaworski kom. sąd.

Zawiadomia niniejszym, iż w dniu 11 b. m. i r. o godzinie tej rano, na Zwierzeńcu, przy Krakowie w pomieszkaniu Proboszcza, odbędzie się licytacja zboża, i siana, do masy śp. *Bernarda Lenartowicza* należących, a to stósownie do polecenia przez trybunał I Inst. na dniu 26 lutego r. b. N. 892 wydanego.

Kraków dnia 6 marca 1835.

Sebastian Korytowski Notar.

(3r.)

Francya. Mówią znowu o nowem małżeństwie księcia Orleanu, dla którego żony znaleźć niemogą: tą oblubienicą ma być najmłodsza siostra księżny Braganza, księżniczka Ludwika Eugenia, urodzona 12 kwietnia 1814 r. Rzecz szcze-

gólna, iż Bawarya, a osobliwie rodzina Bobarné zdaje się być powołana do tworzenia wszędzie nowych związków. Młody Otto panuje nad Grecyą, książę Leuchtenberg został małżonkiem Donny Maryi da Gloria, córka starsza księcia Eugeniusza zaślubiła Bernadotego, króla Szwecyi, jego córka starsza została pòslubioną Don Pedrowi, cesarzowi Brezylji. — W Paryżu narobiło w tych dniach wiele hałasu i w dziennikach i w izbie deputowanych i na giełdzie, pisemko pod napisem: adres do konstytucjonistów. Z początku podejrzliwi obwiniali króla, że jest autorem tego dziełka, które zawiera pomysły o takim rządzie, jakiego sobie życzy Ludwik Filip. — Narzeczcie hr. Roederer wyznał w gazetach że jest ojcem tego dziecięcia osieroconego, gdyż hr. Roederer jest żołnierzem ze szkoły Napoleona i zwolennikiem jego rządu. Treść tego pisemka jest następująca: 1) Król nie tylko panuje, ale i rządzi. 2) Ministrowie administrują. 3) Ministrowie jako tacy, niemogą mieć swych zasad ani systematu. 4) Ministrowie przy zaczęciu urzędowania, nie potrzebują większości: w izbach: później powinni dopiero starać się o zaufanie większości, wszelkimi środkami. 5) Rada ministrów nie jest

wymagana prawem (de jure) ale tylko okolicznościami (de facto); mianowanie prezesa rady jest dowolne, t. j. król zastąpić go może. 6.) Król może rządzić z jednym ministrem, gdyż konstytucya powiada tylko, że każde postanowienie królewskie powinno być podpisane przez ministra. 7.) Ludwik Filip na mocy konstytucyi z 1830, ma prawo udzielania tajemne zlecenia posłom przy obcych dworach, bez wiadomości ministra spraw zagranicznych. 8.) Minister spraw zagranicznych bez zezwolenia królewskiego, nie może udzielać wiadomości swoim kollegom, tyczących się jego wydziału. 9.) Ludwik Filip, jako pierwszy z swojej dynastyi, dobrze zrobi sam kierując machiną rządu. (G.P.S.)

Jeden wojskowy cudzoziemiec bawiący w Paryżu, wynalazł sposób ochraniający broń zwyczajną od zamoknięcia. Wynalazek ten, nad którym w Prusach długo myślano, jest bardzo ważny w sztuce wojennej. (G.A.)

Anglia. Dnia 24 lutego król w liczny orszaku osób udał się do parlamentu i tak przemówił:

Milordzi i Panowie!

Idąc za natchnieniem swojego ludu, korzystam z najpierwszej sposobności, aby was zgromadzić w Parlamencie. Podzielać bez wątpienia mój żal nad przypadkowym pożarem części dawnego pałacu, w którym tak długo zbierały się obie izby. Po tem nieszczęsnem zdarzeniu, udzieliłem niezwłocznie rozkaz, aby przedsięwzięto stosowne środki do zgromadzenia się obecnie waszego, z zadowoleniem przyjmę

plan do trwałego wystawienia izby, który się okaże najlepszy. Rozkażę nareszcie, aby wam przełożono udzielone mi od rady tajnej zdanie sprawy, również i zeznania świadków tyczące się tego pożaru. Zapewnienia, które od sprzymierzeńców i wogóle od wszystkich monarchów i państw zagranicznych odbieram, potwierdzają z mej strony oczekiwanie, że pokój naruszony nie będzie? Domowa tylko wojna w Hiszpanii narusza spokojność Europy. Polecilem aby panom przedstawiano te artykuły, które z swoimi sprzymierzencami, królem Francuzów, królową hiszpańską i Portugalską, jako dodatkowy artykuł do traktatu kwietniowego z r. 1834. zawarłem, i te ułatwią osiągnięcie celu tym traktatem zamierzonego. Ze smutkiem powtarzam, że stosunki Holandyi z Belgią jeszcze nie załatwione. —

Panowie izby niższej!

Polecilem aby wykaz rozchodów na rok następny wygotowano, i niezwłocznie panom przedstawiono. — Szczególniej zwrócono uwagę na oszczędność, i cieszyć się mogąc oświadczyć, że summa na publiczne posługi będzie mniejszą, niż we wszystkich poprzednich latach. — Kwitnący stan krajowego przemysłu i handlu, również dochody państwa, zaspokoją zupełnie oczekiwanie, że mimo zmniejszenia podatków na ostatniem posiedzeniu, wystarczą na pokrycie wydatków zwiększonych przez zniesienie niewoli w posiadłościach angielskich. Uholemam mocno, że rolnictwo ciągle zostaje w uciążliwym stanie. Oddaję panów głębokiej rozważce,

czy nie byłoby w waszej mocy, gdy się zajmować będziecie zarządzeniem potrzebom publicznym, zwracając przy tem wielką bacność na utrzymanie kredytu narodowego, pomyśleć nad sposobem ulżenia ciężarów miejscowych, które tak mocno czuć się dają właścicielom ziemskim i dzierżawcom, i są szkodliwe równe dla innych gałęzi własności.

Mylordzi i Panowie!

Wiadomości o zniesieniu niewoli w osadach będą wam udzielone. — Przekonałem się o gorliwości władz miejscowych w wykonaniu tych środków, i mimo trudności z tym przedmiotem połączonych, nie mam żadnego powodu do wątpienia o zjszczeniu się moich nadziei. We wszelkich okolicznościach bądźcie zapewnieni o mem najgorliwszem życzeniu i nieustannem usiłowaniu, aby spełnić dobroczynne zamiary Parlamentu. Zgadzałoby się z dobrem publicznem, aby wiele ważnych przedmiotów, z których już kilka rozbiierał parlament, po dojrzałej rozwadze, rozstrząsnione stanowczo zostały. Do najmniej niecierpiących zwłoki należy pytanie o dziesięcinę w Irlandyi i środki stanowe i sprawiedliwe w jego rozwiązaniu. Ich rozwadze zostaną oddane środki do różnych celów: zniesienie dziesięcin w Anglii i Xże Wales, poprawa prawa cywilnego i kościelnego sądownictwa, lepsze utrzymywanie karności duchowieństwa, i uwolnienie dyssydentów od służb podług obrzędu kościoła, którego nauki niepodzielają. Zdanie sprawy komisji rozstrząsającej korporacye miej-

skie będzie wam wkrótce przełożone. Mianowałem komisję do rozpoznania przychodów kościoła i zaprowadzenia stosownych zmian i ulepszeń. Główny cel, który miałem przy mianowaniu tej komisji, jest rozkrzewienie nauki panującego kościoła i umorzenie go na pokorze i miłości mojego ludu. — Uważam za powinność, zwrócić waszą uwagę na kościół w Szkocyi i na środki do powiększenia czci religijnej w uboższych klassach tego kraju. Postanowiłem wam przełożyć z tego powodu, przedmioty ważne do wewnętrznej polityki należące. Liczę z zaufaniem na waszą gorliwość w wypełnieniu tych środków, zmierzających do zniesienia ciężarów i ustalenia zgody i szczęścia moich poddanych. Z równem zaufaniem liczę na waszą przeczność przy zmianie praw dotyczących wiele i zawikłanych interesów, i połączonych z dawnymi zwyczajami, na których się wspierają obyczaje i opinie mojego ludu.

— Liczę na to z pewnością, iż będzie naszym wspólnem staraniem poprawić, co jest niedostateczne, wzmocnić, co się okaże słabem, i ustalić te instytucye kościoła i państwu, które są dziedzictwem i prawem mojego ludu, i które wśród wszelkich przemian spraw publicznych, pod opieką wszechmocnego Boga, okazały się najpewniejszą rękojmią jego swobód, jego praw i jego Religii (G.A.)

Portugalia. Xiążę August (Leuchtenberg) dnia 14 lutego wykonał przysięgę jako par Portugalii, na wierność konstytucyi i powołał do dzieła piękną mowę, która się po-

wszechnie spodobała W tej mowie zapewnia, iż od chwili gdy go królowa za małżonka sobie obrała, został z duszą i sercem Portugalczykiem; chwali swego ojca, który był żołnierzem walecznym wśród walecznych; wysławia mądrość i zasługi Don Pedra, oświadcza że najgorliwiej będzie się przykladał do szczęścia Portugalii i królowej ojca zastępował; zachęca do zgody i jedności Portugalczyków, i zaklina ich, aby nawet zapomnieli wyrazy kłótnie oznaczające. W końcu tak mówi: „pomysłność narodu i jego swoboda zależą od tych samych warunków: obie są córkami porządku, i pochtębiam sobie, że nikt w Portugalii inaczej niemyśli. Najlepsza i jedyna rekojmia porządku jest religijne uszanowanie wszystkich, tak rządu, jak i narodu, dla praw i instytucji.“ Wewnątrz kraju wszystko idzie pomyślnie. Lud jest uległy rządowi, spokojny i zadowolony, ślady spustoszenia ostatniej wojny i byłego rządu znikają przez czynność pracowitej klasy. Brezylja wypłaci niezadługo Portugalii 52 miliony złp. długu. Dzienniki francuzkie mówią: „Gdy królowa czytała raz listy z swoim małżonkiem, weszła bez poprzedniego zawiadomienia, pewna margrabina, która za życia Don Pedra wielki wpływ na królowę miała. „Pani! rzekł X. August, „Żądam aby nikt nie wchodził do naszego pokoju, jeżeli nie jest wezwany, i proszę zawi-

domić o tym rozkazie innym dworzan.“ (G.P.S.)

Doniesionem było niedawno; że pewien młody mężczyzna ze Szutgardu szuka żony przez gazety. — Podobny zamiar ogłasza w gazecie berlińskiej Vossa, zamieszkały w Berlinie młody człowiek, z tą jednak różnicą, że tamten szuka żony z posagiem, ten zaś, mając sam 80 tysięcy talarów własnego majątku, szuka małżonki, która przede wszystkim powinna być młodą, powabną, dobrą i uległą. Zwolenniczki stanu małżeńskiego, mogą się zgłosić po zasiągnięcie dokładniejszych wiadomości do wspomnianej gazety.

DONIESIENIA.

Przy spalonym moście w podlegatki Wolskiej, dostanie śmietany słodkiej i kwaśnej, również i mleka: bliższa wiadomość na rogatce.

Antoni Najwaldi wynalazca skutecznego środka do wyniszczania płaskiew, poleca się potrzebującym jego pomocy i rady; mieszka pod liczbą 248 przy nowej Wesolej w domu p. Sropińskiego. (2r.)

Przybyli do Krakowa. Kamocki Antoni, Trun Jan Budowniczy, Bodstein Adolf, Bylica Felix z Galicyi. Kochanowski Jan, Dąbski ob. Kor-kiewicz Anna z Polski.

Opuszcili Kraków. Horm Karol do Galicyi. Göbel Fryderyk do Prus. Lewartowski. Henryk Por. Ces. Ros. do Pol.

Dzisiaj rano stopni zimna 2